
POZNÁVÁME SVŮJ REGION

Znak

Vlajka

Symboły Vlkova

Letecký pohled na obec.

Foto: Archiv obce

VLKOV

Představovat jednu z nejbližších samostatných obcí našeho regionu se zdá možná zbytečné. Vždyť jí projíždí většina obyvatel obcí severozápadní části Velkobítešska do našeho města za prací, nákupy i za zábavou. Naopak od jara do podzimu se silnice do Vlkova stává vyhledávanou trasou pro cyklisty i pěší, chodí po ní i poutníci z V. Bíteše na Svatou horu, aby uctili sv. Zdislavu. Příznačná je i blízkost „Osové“, oddělené pouze železničním náspem. Tamní zámek považují vlkováci takřka za svůj. „Vlkov u Tišnova“ je i naše nejbližší železniční zastávka.

Abych nepatrně poodhalil i minulost obce, použiji doslovnou citaci z r. 1900, uvedenou ve „Vlastivědě Moravské“ autorů Tiraye a Zavadila pod názvem „Vlkové“:

„Jméno osady bylo dříve Vlkovice. Leží severozápadně v údolí na rovině u Vlkovského rybníka na silnici z Bítýšky do Tišnova, ve výši 513 m. Nemá návsí, nýbrž tvoří jedinou dlouhou ulici dosti pravidelnou, uprostřed níž pěkná zvonice. Domy jsou buď průčelím anebo štítem na ulici, a některé mají před sebou zahrádky. Stodoly jsou hned za domy.

Osada tato již od XIV. stol. patřila k panství Osovskému a také sdílela s majitelem i osudy.

Obec byla utvořena vyloučením z Osové Bítýšky r. 1875. Má jmění (pastvin z býv. lesů) asi 40 jiter. Trati: Pivovarský rybník, Paseky, Záhumenice, Příčky, Poloudíly, Ohradisko, Krevlický díl, Královky, Vlkovský rybník, Nad mlýnem.

Rodné domy přes 100 let mají rodiny Válkova, Crhova, Koláčných a Polednová“.

Vývoj osídlení

I když první písemná zmínka pochází z roku 1364, jsou dostupné pouze tyto informace: Po třicetileté válce bylo ve Vlkově 10 domů osedlých a 11 pustých.

Počátkem 17. století to už bylo 21 obydlených domů.

Na přelomu 19. a 20. století žilo v 58 domech 393 obyvatel – historické maximum.

Podle statistických údajů k 1. 1. 2006 žilo v obci 253 obyvatel.

Obecní symboly

Na návrh Zastupitelstva obce udělil předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky PhDr. Lubomír Zaorálek dne 5. 12. 2005 obci Vlkov znak a prapor obce.

Znak (viz obr.) tvoří modrostříbrný štít, ve kterém je vztyčený stříbrný rošt, nad dolní modrou vlnitou patou je ve středním stříbrném poli šikmo vztyčený zelený lipový list s plodenstvím. Vysvětlení grafických symbolů:

Stříbrný rošt je atributem sv. Vavřínce, patrona obce. Ten, původem Španěl, byl ve 3. století našeho letopočtu neochvějným hlasatelem křesťanství. Působil jako mladý diakon (tehdy přímý spolupracovník papeže) v Římě. Při pronásledování křesťanů císařem Valeriánem byl pro svoje názory mučen a nakonec upálen na železném roštu. Stalo se tak 10. srpna roku 258.

Lipový list je symbolem vlkovských lip.

Modrá vlnitá pata symbolizuje Vlkovský rybník.

V neděli 6. srpna, na svatovavřínecké pouti, byly tyto obecní symboly slavnostně představeny občanům a opat Královské kanonie premonstrátů na Strahově P. Josef Pojezdný jim požel na slavnostní mši svaté.

Poloha

Údolní poloha pod vyvýšeným hřbetem Svaté hory, který postupně klesá ze svých 680 m n.m. přes Skřínářov až na vlkovskou návěs – 503 m n. m., skýtá obci ochranu před chladnými severozápadními větry a zdejším rybníkům poskytuje hojnost vod. Kromě železnice má Vlkov i výhodné silniční spojení. Setkávají se zde komunikace vedoucí od Tišnova, Vel. Meziříčí, Vidonína (Žďárce) a samozřejmě od Velké Bíteše. Tomu odpovídá i četnost autobusových spojů.

Železnice

Poměrně moderní železniční trať **Brno – Havlíčkův Brod** se už od zahájení stavebních prací stala neodmyslitelnou součástí života obce. Do provozu byla uvedena 26. prosince 1953 – po 14 letech výstavby. Železniční stanice s oficiálním názvem „Vlkov u Tišnova“ nabízí občanům výhodné dopravní spojení a svým nákladním seřazovacím nádražím a následným vznikem podniků jako jsou „Elektrifikace železnic“ a „Osočkan“ i mnoho pracovních míst. Původně projekt počítal se zastávkou ve Velké Bíteši, ale tehdejší „moudří a opatrní“ ji odmítli, aby nekonkurovala jejich „povoznictví“ (jaká paralela se současností).

Pokračování v příštím čísle Zpravodaje...

Alois Koukola

Vlkovská návěs kolem roku 1920.

Foto: Archiv obce

POZNÁVÁME SVŮJ REGION

Bývalá vlčkovská škola slouží kultuře, náboženství i sportu.

Foto: Archiv obce

Pěkně upravené prostranství před budovou obecního úřadu.

Foto: Archiv obce

VLKOV – dokončení

František Poledna Vlkovský – slavný i zapomenutý rodák, cestovatel.

Narodil se v roce 1877 v domě č. 7, jako nejstarší syn ze šesti dětí rodičům Františkovi a Marii. Školní docházku ukončil roku 1884 v Osové Bítýšce a pravděpodobně pokračoval na realce ve Velkém Meziříčí. Sám Poledna to uvádí a dodává, že se žádnému řemeslu ani živnosti nevyučil. Povinností nejstaršího syna bylo tehdy zůstat na statku, ale on odešel do světa a své místo na gruntě přenechal nejmladšímu z bratrů – Ludvíkovi. Vedla ho k tomu jeho dobrodružná povaha a touha po poznání dalekých krajů. Povíдалo se něco o sázce, že dokutálí kolo či dokopec míč až do Paříže.

V roce 1900 se přihlásil k pobytu v Praze a potom se vydal do světa. Před 1. světovou válkou pobýval na Sibiři a odtud posílal různé předměty do sbírek českých a moravských muzeí. Tyto exempláře si mohli zájemci prohlédnout v Moravském zemském muzeu v Brně na výstavě „Lidé Sibiře“, zahájené 20. 6. 2001. Poledna procestoval Sibiř, Čukotku, Kamčatku, pobýval v Číně i Japonsku. Jeho poznávací a zřejmě i obchodní aktivity přerušila válka a revoluce v Rusku. Do nově vzniklé republiky se vrátil společně s legionáři a zajatci. Tehdy byl v obecní kronice uváděn jako „František Poledna – Japonec“. V roce 1925 si zřídil v Praze živnost a věnoval se obchodu s kávou, čajem, kořením, drogami, různými medikamenty i textilními surovinami. V podnikání se mu asi příliš nedařilo, poslední zmínka o jeho firmě je z roku 1946.

František Poledna - Vlkovský zemřel v roce 1951. Odešel v něm člověk, který opustil skromné, ale bezpečné prostředí malé obce a vydal se na dobrodružnou, nebezpečnou cestu. Jako pravý cestovatel své putování dokumentoval zejména korespondencí a zasíláním předmětů do sbírek muzeí. Proto si zaslouží připomenutí a obdiv.

Vlkovský chléb

Do roku 1976 pekl pan Leopold Dlouhý ve své bývalé soukromé pekárně chutný chléb. Tento vyhledávaný produkt poctivé práce lidských rukou se těšil oblibě v širokém okolí. Byly to vonící, dnes už nevidané, velké kulaté tříkilové bochníky.

Kultura a památky

Na svatovavřínecké srpnové pouti tančí místní krojovaná mládež českou i moravskou besedu. Poutí je slavena teprve od roku 2001, kdy nahradila tradiční martinské hody, mnohdy konané za velmi špatného počasí. Rozhodlo o tom místní zastupitelstvo, které po konzultaci se správcem farnosti O. Bítýška a schválení brněnským biskupem určilo patronem obce sv. Vavřince (podrobnosti v min. čísle) a tím i termín pouti – nejbližší neděle k 10. srpnu.

Přijíždíte-li do Vlkova od V. Bíteše, můžete asi 300m před vjezdem do obce spatřit v blízkosti rybníka bělostná **boží muka**, zasazená do travnatého **biopásu**. Postavila je obec v roce 2003 a na pouti byla zasvěcena patronovi myslivců sv. Hubertovi. Biopás vznikl díky aktivitě mysliveckého sdružení za účelem obnovení chovu koroptví.

Na konci obce, v zátočině směrem k nádraží, stojí **barokní kříž** (nyní poškozený). Uprostřed návsi se nachází **zvonička**.

Sport a turistika

Nejen pohybová činnost, ale i organizované sportování mají v této malé obci poměrně dlouhou tradici. Již v polovině min. století zde působila TJ Sokol Vlkov (48 členů) se svým fotbalovým oddílem a v 70-tých letech se okresních soutěží zúčastňoval i hokejový oddíl.

V nedávné době byl ještě aktivní tenisový oddíl, který se zúčastňoval pravidelných soutěží. Oddíl stolního tenisu pořádá pravidelné vánoční turnaje.

V budově bývalé školy probíhá pravidelně každé úterý od 19 hodin cvičení žen a to v období od října do května. Velkou vodní plochu vlkovského rybníka využívají za příznivého počasí i vyznavači windsurfingu.

Pro svoji již zmíněnou výhodnou polohu je obec zajímavá i turisticky. Vlaková zastávka nabízí pěším (ale i cyklo-) turistům výhodný výchozí bod pro túry po okolí. Obcí prochází také cyklotrasa č. 5235, vedoucí z Velké Bíteše do Zvole (34 km), přes Ondrušky a Heřmanov (13 km). Údolím potoka Radostínka, který vytéká z Vlkovského rybníka a vlévá se do Bílého potoka, probíhá zeleně značená turistická trasa - z Tišnova do Velké Bíteše.

Aktuální informace

Těsně před uzávěrkou zjišťuji, že Vlkov je „plný“ stavebních strojů a začíná dlouho očekávaná rekonstrukce silnice (pouze přes obec), spojená s úpravou návsi. Rekonstrukci financuje kraj Vysočina částkou 6,5 mil. Kč a úpravu návsi obec nákladem 3,5 mil. Kč – v naději na dotaci z fondů EU. V konečné podobě by na spodní, pravé straně návsi (ve směru od V. Bíteše) měl být chodník, případně travnatý pás. Opačná, širší strana je navržena ve třech podélných pruzích – parkovací plochy pro podélné stání, zelený pás se stromy a chodník.

Postupně probíhá také rekonstrukce **kulturního domu** a budovy **obecního úřadu**. Také na tuto akci byly čerpány dotace – a to z Programu obnovy venkova Vysočiny. Aby bylo možné akci úspěšně dokončit, podala obec žádost o další dotaci na Státní zemědělský intervenční fond. Částečnou rekonstrukci prošla také **obecní knihovna**, která je nyní otevřená pravidelně každou sobotu, od 14 do 16 hodin.

Pokračují práce na návrhu **územního plánu** obce, který bude veřejně projednán na podzim letošního roku.

Stejně jako v mnoha jiných, srovnatelných obcích je velkým problémem zajištění funkční **prodeje** potravin. Zastupitelům se konečně podařilo zajistit provozovatele a snad i prodavačky. S podobnými problémy se potýká i místní **pohostinství**, které pamatuje mnohá „slavná“ období, např. stavbu dálnice, kdy obcí projížděly stovky nákladních aut se stavebním materiálem z nádraží na staveniště i šedesátá a sedmdesátá léta min. století – období úspěšného rozvoje **PBS i Jednotného zemědělského družstva „NIVA“** – (v roce 1977 v něm pracovalo 146 žen a 22 mužů z Vlkova).

Organizace

V obci působí Sbor dobrovolných hasičů, jehož starostou je Antonín Míčka a velitelem Luboš Kolářný. Aktivní je i myslivecká organizace s předsedou Františkem Kočím.

Závěrem bych chtěl poděkovat dlouholetému starostovi obce RNDr. Aleši Trojánkovi i paní Janě Míčkové za trpělivost i ochotně poskytnuté informace a jménem redakce Zpravodaje popřát všem „vlkovským“ pevné zdraví, pěkně upravenou návěs a „novou“ komunikaci, která nás jako dobré sousedy bude vždy spojoval.

Alois Koukola